

B - 65

AZ APOSTOLOK CSELEKEDETEI

A fiatal jeruzsálemi egyház

Hogy jobban tanítsunk

"A Szentírás képekben" sorozat harmadik részében - "Az apostolok cselekedeteiben" a kereszténység lendületes terjedését fogjuk szemügyre venni, valamint az Evangélium diadalutját az akkor ismert világban, amint azt maga Jézus Krisztus megjövendölte.

Az Evangélium terjedését a világban minden más történelmi elbeszéléstől gyökerében eltérő megvilágításban szemlélhetjük itt: A kereszténység elterjedése Isten közreműködésének gyümölcse. Minden úgy mutatkozik meg, mint a Szentlélek munkálkodásának következménye. Sőt azt is mondhatnánk, hogy a szerző Szent Lukács egyik rejtett célkitűzése, melynek révén méltán illeti meg a "Szentlélek Evangéliuma" elnevezés, kimutatni azt, hogy az Egyház a Szentlélek működése által él, tevékenykedik és halad előre.

Az Ő pünkösdi fenséges alászállását az "Egyház megkeresztelésének" is nevezhetnénk, a már meglévő közösség ünnepi missziós felavatásának, mely ekkor indul szolgálatába.

A kereszténység eredetének története mindenekelőtt az első jeruzsálemi közösség életét írja le, annak minden vigasztalásával és nehézségeivel. Azután az üldözés a terjeszkedés felé ad indítást. István megkövezése arra készíti a hiveket, hogy hagyják el a fővárost és fontos személyiségeket is meghódítsanak. Ezek közül kétségekívül a legnevezetesebb Saul megtérése. Judeából kilépve az új vallás fokról fokra eléri Palesztina tengerparti városait és eljut egészen Antiochiáig és Szíriáig.

A Szentlélek indítására az Egyház lassan kinő gyermekkorából. Fokozatosan megszüadul a Templomtól és a zsinagógáktól, hogy a maga életét élje. Azok a gátak, melyeket a mózesi törvény emelt Izrael körül, nem kívánatosak és hamarosan el is tűnnek. A Szentlélek nem nézi sem a vért, sem a fajt, hanem csak a szív szándékát, mindenütt akad igaz lélek és Ő eltölti azt.

A Szentlélek műve, hogy az apostolok feje legyőzte az idegenkedést az idegenek iránt és Ő vezette Pétert Cezáreába Kornélius századoshoz. Ez a jelenet jelzi az átmenetet a zsidók körében való igehirdetéstől a pogányok tanításáig, vagyis az idegen földön való kialakuló misszió kezdetét. A pogány Kornélius felvétele az Egyházba döntő fordulatot jelent az evangélizálás művében.

A Szentlélek Jézus lelke és az "Apostolok Cselekedetei" az Ő megnyilvánulását idézik, Ő az apostolokkal van, az Ő munkatársaikkal, a diakónusokkal, kiváltképpen Istvánnal és Pülöppel; Barnabással, a hivek közösségével. Mondhatjuk, hogy különösen kapcsolatot tart fenn szorosan az apostol fejedelemmel; Péter, egységben a többi apostollal, a Szentlélektől kapott tekintélyével hoz törvényt: "A Szentlélek is, mi is úgy látjuk..." /Ap Csel 15, 28/

A kezdet rendkívüli feladatai közvetlenebb, csodásabb beavatkozást kívánnak. Ez a karizmák, vagyis rendkívüli adományok révén valósul meg. A Szentlélek akkoriban igen bőségesen osztja ezeket. A Szentlélek rendkívüli kiáradása minden emberre az új idők nagy jele.

A kereszttség a Szentlelket adja nekünk; gyakran csodás megnyilvánulások jelzik az Ő jelenlétét a megkereszteltekben. Ez a szertartás Megpecsételi Jézusban vetett hitünk megvallását.

Az a hit, amelyet Ő feltételez, együtt kell, hogy járjon a bűnbánattal, az ugyanis elszakít bennünket a gonosz élettől és Istenhez vezet; a bűnök bocsánatára szolgál és az új élet számára szül bennünket újjá. Ezzel az újjászületéssel a megtértek Isten igazi Izraeljébe nyernek felvételt a reménységben megváltva, mint az örök ígért örökösei.

Közös természetfeletti élet egyesíti az első keresztényeket: testvérek ők és szeretik magukat így nevezni. "A sok hívő mind egy szív, egy lélek volt." /Ap.Csel. 4, 32./ A szív és a szeretet egysége utánoszthatatlan és merőben új pecséttel jelölte meg a testvérek közösségét. Szeretik egymást, segítik egymást, egymásnak szentelik életüket, magukat. Már a jótékonytságot is megszervezik, gyűjtést rendeznek a jeruzsálemi szentek javára, egyszóval: A keresztény élet az erénnyel gazdag aratásba torkollik.

Az Egyház terjeszkedő ereje valóságos csoda. Nem támaszkodik a világ erős embeire. Az üldözések közepette növekszik és ez megtisztítja; a névtelen üldözöttek az első misszionáriusai. Átalakul már valóban egyetemes Egyházzá igyekszik válni és rövidesen azzá is lesz.

Íme ezek a gondolatok, amelyeket szükséges és hasznos leszögezni, amikor az "Apostolok Cselekedeteit" vetítjük.

Nevelő törekvéseink koronája növendékeinkben egyre növekvő meggyőződés kell, hogy legyen, mely szerint az Egyház Jézus Krisztus műve és a Szentlélek vezérli azt szüntelen. Ezen felül lángoló szeretetet kell ébreszteni bennük eziránt az intézmény /?!/ iránt.- Gyakorlati szeretetet, ami abban jut kifejezésre, hogy az Egyház kebelén belül saját megszentelődésünkön munkálkodunk és segítjük az Egyházat apostoli feladataiban, az első keresztények példáját követve.

= . = . = . = . = . = . = . = . = .

2. Szent Lukács

Szent Lukács a szíriai Antiochiából származott, pogány orvos volt, a 40-es években tért meg a kereszténységre. Antiochiában valószínűleg Szent Pál tanítványa lett, őt kísérte 50-től kb 57-ig csaknem minden apostoli utján és vele volt a római fogóságában is. 60 és 63 között megírta evangéliumát görög nyelven. Szent Pál és Szent Péter vértanuhalála után úgy látszik, eltávozott Rómából, de nem tudjuk bizonyossággal, hogy hol folytatta apostoli tevékenységét; egyesek szerint Acchájában /Görögország/ hirdette az Igét.

Bizonyos, hogy Lukács orvos volt, ez könyveiben alkalmazott kifejezéseiből is kikövetkeztethető, ezeket ugyanis az orvosi mesterségből merítette. A régiek festőnek tartották őt, főként Mária festőjének.

Ő a születő Egyház első történetírója. Az "Apostolok Cselekedeteit" írta meg. E könyv célja az evangéliumi elbeszélés folytatása, összekapcsolva azt a kereszténység kezdeti fejlődésével a zsidók, majd pedig a pogányok körében. Ezenkívül azt is tanúsítja, miként működött az ősegyházban a Szentlélek, irányítva az apostolokat missziós munkájukban.

3. Jeruzsálem

Szent Lukács az "Apostolok Cselekedeteinek" könyvét néhány jeruzsálemi esemény leírásával kezdi. Ezért célszerűnek látszik egy pillantást vetni erre a városra.

Jeruzsálem megerősített város falakkal körülvéve. A város központi épület-együttese a Templom, a mag oszlopcsarnokaival, udvaraival, a "Szentek Szentjével". A Templom fölötti palota az Antónia vár, a római helyőrség székhelye. A nagy palota a magasban, a fal mellett, Heródes palotája. Balra látható Kaifás háza. Még tovább balra az utolsó vacsora terme /két kupolájú ház/. A városon kívül az Olajfák kertje, jobbra a Golgota.

4. Jézus a mennybe megy

Néhány héttel a feltámadás után, egyszer, amikor együtt volt velük, megparancsolta nekik, hogy ne hagyják el Jeruzsálemet, hanem várjanak az Atya ígéretére,

amelyből ugymond - "tőlem hallottatok: János csak vízzel keresztelt, de ti néhány nap múlva a Szentlélekben nyeritek el a keresztséget." /Ap Csel 1 4 - 5/ Azaz elnyerték Őt ".....s amikor leszállt rátok a Szentlélek, erőt nyertek és tanuim lesztok Jeruzsálemben meg egész Judeában és Szamariában, sőt egészen a Föld végső határáig" - Aztán, hogy ezeket mondotta szemük láttára felemelkedett és egy felhő elfedte tekintetük elől /A.Cs 1 8/

5. "Mit álltok itt égre emelt szemekkel?"

Amint merőn nézték, hogyan emelkedik az égbe, egyszerre két férfi termett mellettük fehér ruhába öltözve és megszólította őket: "Galileai férfiak! Mit álltok itt égre emelt szemmel? Ez a Jézus, aki közületek az égbe emelkedett, úgy jön el ismét, amint szemetek láttára a mennybe ment" /Ap Csel 1 - 11/

6. Az apostolok visszatérnek Jeruzsálembe

Ezután az Olajfák hegyéről, amely Jeruzsálemtől egy szombat járásnyira fekszik, visszatértek Jeruzsálembe. Amint megérkeztek, felmentek az emeleti terembe, ahol együtt szoktak lenni: Péter és János, Jakab és András, Fülöp és Tamás, Bertalan és Máté, Alfeus Fia: Jakab, a buzgó Simon és Jakab testvére Judás. Mindannyian egy szívvvel, egy lélekkel állhatatosan imádkoztak az asszonyokkal, Máriával, Jézus Anyjával és a testvéreivel együtt. /Ap Csel 1 12/

7. Mátyás Apostol megválasztása

Ezekben a napokban a testvérek körében - mintegy százhuszan lehettek együtt - Péter szólására emelkedett: Férfiak, testvérek! /Ap Csel 1 15 - 16/ Judás tiszttségét kapja meg más. Kell tehát, hogy azok közül akik mindig velünk tartottak, amikor Urunk Jézus közöttünk járt kelt, kezdve János keresztségétől egészen mennybevétele napjáig, valaki velünk tanuskodjék feltámadásáról. "Kijelöltek tehát kettőt, Józsefet, akit Barnabásnak vagy más néven Jusztusznak is hívtak és Mátyást." Majd így imádkoztak: "Uram te belelátasz mindenkinek a szívébe, mutasd meg, a kettő közül kire esik választásod, hogy átvegye az apostoli szolgálatban azt a helyet, melyet Judás hűtlenül elhagyott: "Ezután sorsot vetettek. A sors Mátyásra esett, így a tizenegy apostolhoz sorolták." /Ap Csel 1 20 - 26/

8. A Szentlélek alászáll az Egyházra

Amikor eljött a pünkösd napja, ugyanazon a helyen mindnyájan együtt voltak. Egyszerre olyan zugás támadt az égből, mintha csak heves szélvész közeledett volna és egészen betöltötte a házat, ahol egybegyültek. Majd lángnyelvek lobbantak és szétoszlottak, leereszkedtek mindegyikükre. Mindannyian elteltek Szentlélekkel és különböző nyelven beszélni kezdtek, ahogy a Lélek szólásra indította őket.

Ezidőtájt az ég alatt található mindenféle nemzetből tartózkodtak istenfélő zsidók Jeruzsálemben. Mikor ez a zaj támadt, tömeg verődött össze és megzavarodott, mivel ki ki tulajdon nyelvén hallotta beszélni őket. Meglepődtek és álmélkodva mondták: Ugy-e ezek, akik itt beszélnek, mindnyájan Galileába valók? Hogyan hallhatja akkor mindegyikünk saját nyelvét? Mi pártusok, médek, elamiták, Mezopotámia, Judea, Kappadócia, Pontus, Ázsia, Frigia, Pamfilia, Egyiptom És Libia cirenei körzetének lakói, mi római zarándokok, zsidók és prozeliták, krétaiak és arabok; halljuk, hogy a mi nyelvünkön hirdetik Isten csodáit tetteit. Ámultak - bámultak valamennyien és kérdezték egymástól: "Ugyan mi lehet ez?" Mások gunyosan megjegyezték: "Teleítették magukat édes borral!"

9 Péter beszél a néphez

Péter erre a többi tizenegyedtől körülvéve előlépett és emelt hangon ezt a beszédet intézte hozzájuk: "Zsidó férfiak és Jeruzsálem lakói mind vegyétek tudomásul és figyelemmel hallgassátok meg szavamat! Nem részegek ezek, mint vélitek... hanem ez az amiről Joel próféta szólt. Utolsó napokban - ugymond az Ur - kiárasztom lelkemet minden emberre. /Ap Csel 2 14 - 16/ Aki segítségül hívja az Ur nevét, üdvözülni. Izraelita férfiak! Halljátok szavaimat! A názáreti Jézust Isten igazolta előttetek azokkal a hatalmas csodákkal és jelekkel, amelyeket - mint ti is tudjátok - ő általa művelt köztetek. Ezt a férfit Isten elhatározott rendelése és előretudása kiszolgáltatta nektek s ti istentelenek keze által keresztre feszítették és meggyilkolták. Isten azonban feloldozta a halál bilincseit és feltámasztotta őt. /Ap Csel 2, 21 - 24/ - Ezt a Jézust támasztotta fel az Isten: ennek mi mindannyian tanúi vagyunk. Miután tehát felszállt Isten jobbára elnyerte az Atyától, majd pedig kiárasztotta a megígért Szentlelkét, ez az, amit ti láttok és hallotok. /Ap Csel 2 32 - 34/ Tudja meg tehát Izrael egész háza teljes bizonyossággal, hogy Isten Urrá és Messiássá tette azt a Jézust, akit ti keresztre feszítettetek. E szavak szíven találták őket. Megkérdezték Pétert és a többi apostolt: "Mit tegyünk hát testvérek?" Tartsatok bűnbánatot - felelte Péter - és keresztszelkedjete meg Jézus Krisztus nevében bűneitek bocsánatára." /Ap Csel 2 36 - 38/

Erre azok, akik hajlottak szavára, megkeresztelkedtek /Csel 2 41/.

10. Az első keresztények élete

A hívők állhatatosan kitartottak az apostolok tanításában és közösségében, a kenyértörésben és az imádságban. /Csel 2 42/ Dicsőítették az Istent és az egész nép szeretete őket. Az Ur pedig naponként vezetett hozzájuk új tagokat. /Csel 2 47/ A sok hívő mind egy szív, egy lélek volt. Egyikük sem mondta vagyonát sajátjának, mindenük közös volt. /Csel 4 32/ Nem akadt köztük szűkölködő, mert akinek földje, háza volt, eladta és az érte kapott pénzt elhozta és az apostolok elé tette. Mindenkinek adtak belőle a szükséghez mérten. /Csel 4 34 - 35/

11. Péter meggyógyít egy bénát

Péter és János egyszer a kilenc órai imádság idején felmentek a templomba. Éppen akkor vittek oda egy bénán született embert, akit mindennap letettek a templom ugynevezett Ékes kapujánál, hogy a templomba menőktől alamizsnát kérjen. Amikor meglátta Pétert és Jánost, amint épp be akartak menni a templomba, alamizsnáért könyörgött. /Csel 3 1 - 3/ Péter azonban ezt mondta neki: - Aranyam, ezüstöm nincs, de amim van neked adom: a názáreti Jézus Krisztus nevében állj fel és járj. Jobb kezénél fogva felsegitette, mire annak nyomban erő szállt a lábába és bokájába. /Csel 3 6 - 7/

12. A meggyógyult talpra ugrik

Egy ugrással talpon volt és tudott járni. Velük együtt bement a templomba, járkált, ugrándozott és dicsőítette az Istent. /Csel 3 8/ Akkor odagyült köréjük az egész nép az ugynevezett Salamon csarnokban. /Csel 3, 11/

13. Péter ismét a néphez beszél

Péter ezt látva beszédet intézett a néphez: "Izraelita férfiak! Miért csodálkoztok ezen? Miért bámultok úgy ránk, mintha saját erőnkől vagy szentségünk folytán értük

volna el, hogy ez tudjon járni?— Atyánk Istene megdicsőítette Fiát, Jézust, akit ti kiszolgáltattatok és megtagadtatok Pilátus előtt, noha ő úgy határozott, hogy szabadon bocsátja. Megtagadtátok a szentet és igazat, arra kértétek, hogy a gyilkosnak kegyelmezzon, az élet szerzőjét pedig megöltétek. Isten azonban feltámasztotta a halálból, ennek mi tanúi vagyunk... a tőle való hit visszaadta neki épségét. Tudom testvérek, hogy csak tudatlanságból tettétek, ahogy vezetőitek is. Tartsatok tehát bűnbánatot és térjete meg, hogy bűneitek bocsánatot nyerjenek.
/Csel 3 1 2 19/

14. Pétert fogságra vetik

Még beszéltek a népnek, amikor a papok, a templomőrség parancsnoka és a szadduceusok odamentek hozzájuk. Rossz néven vették, hogy tanítják a népet és hirdetik Jézus példájával a halálból való feltámadást, kezét vetettek rájuk és mivel már este volt, másnapig őrizetben tartották őket. Azok közül, akik a beszédet hallgatták, sokan hívők lettek, úgyhogy a férfihívők száma mintegy ötezerrel szaporodott.
/Csel 4 1 - 4/

15. A főtanács hallgatja Pétert

Másnap összegyűltek a főtanács tagjai.... Előállították és vallatóra fogták őket: -"Miféle hatalommal és kinek nevében tettétek?" Péter a Szentlélektől eltelve így válaszolt: Népünk előljárói és ti vének... tudjátok meg...annak a názáreti Jézusnak nevében, akit ti keresztre feszítettetek és akit Isten feltámasztott a halálból. Az Ő segítségével áll ez itt előttetek egészségesen. Ő az a kő, amelyet ti, az építők elvetettetek, de mégis szegletkövé lett. Nincsen üdvösség senki másban, mert nincs más senki az emberek között az ég alatt, akiben üdvözlőni lehetne.
/Csel 4 , 5 - 12/

16. Barnabás átadja pénzét az apostoloknak

Az apostolok pedig nagy hatással tettek tanúságot az Ur Jézus Krisztus feltámadásáról és nagy kegyelem munkálkodott mindnyájukban. Nem is akadt köztük szűkölködő, mert azok, akiknek földjük vagy házuk volt, eladták s az eladott javak árát lehozták és az apostolok lába elé tették. Ebből aztán mindenkinek adtak, kinek-kinek szükségéhez mérten. József a ciprusi származású levita, aki az apostoloktól a Barnabás nevet kapta - ez annyit jelent, mint a vigasztalás fia - eladta a birtokában lévő szántóföldet, fogta az árát és az apostolok lába elé tette.
/Csel 4 33 - 37/

17. Ananiás és Szafira

Egy Ananiás nevű férfi feleségével Szafirával együtt eladta egyik birtokát. Feleségének tudtával azonban visszatartott az árából s csak egy részt vitt magával és tett az apostolok lába elé. Péter azonban így szólt hozzá: "Ananiás, hogyan csábíthatta el szivedet a sátán, hogy be akarod csapni a Szentlelket s hogy magadnál tartasz egy részt a föld árából? Ugy-e a magadé maradhatott volna, ha pedig eladod, te rendelkezhetnél vele? Miért vetemedtél ilyen dologra? Nem embernek hazudtál, hanem Istennek!" E szavak hallatára Ananiás holtan rogyott össze. Nagy félelem fogta el mindazokat, akik ezt hallották. A fiatalabb emberek pedig mindjárt felszedték, aztán kivitték és eltemették.

Körülbelül három óra mulhatott el, amikor belépett a felesége, mitsen tudva a történetekről. "Mondd csak / asszony / szólította meg Péter, csakugyan ennyiért adtátok el a földet?" "Igen ennyiért - " felelte az. Péter ekkor rászólt: "Mire való volt megegyeznetek ebben, hogy próbára tegyétek az Ur Lelkét? Nézd, azok akik eltemették

férjedet, már a küszöbre tették lábukat, hogy téged is kivigyenek." Erre az nyomban holtan rogyott össze lábainál. A belépő ifjak már halva találták; kivitték tehát és férje mellé temették. Nagy félelem fogta el az egész egyházat s mindenkit, aki csak hallott erről az eseményről. /Csel 5 1 - 11/

18. Péter betegeket gyógyít

Az apostolok által sok csodajel történt a nép között... Végül még a betegeket is kivitték az utcákra s ott ágyakra és hordszékekre fektették őket, hogyha Péter arra megy, legalább az árnyéka érje valamelyiküket /s megszabaduljanak betegségükből/. Sőt a Jeruzsálemhez közeleső helységek népe is odatódult, magukkal hozva a betegeket és a tisztátalan lelkektől gyötörteket s ezek mind meggyógyultak. /Csel 5 , 15 - 16/

19. Az apostolokat megvesszőzik

-----De a főpapot és környezetét - vagyis a szadduceusok pártját - féltékenység fogta el. Lefogatták tehát az apostolokat és nyilvános börtönbe vetették őket. /Csel 5 , 17 - 18/ ... Behivatták az apostolokat és megbotoztatták őket. /Csel 6, 40/ Az Úr angyala azonban éjjel kinyitotta a börtön ajtaját, kivezette őket és így szólt hozzájuk: "Menjete, álljatok ki és hirdessétek a népnek a templomban az erről az életről szóló tanítást!" Hallgattak rá, s virradatkor bementek a templomba és prédikálni kezdtek. /Csel 5 , 19 - 21/

20. A főtanács megtiltja az apostoloknak az igehirdetést

Mikor a főpap és kísérete megérkezett, összehívták a főtanácsot - vagyis a zsidónép összes véneit - és üzentek a börtönbe, hogy vezessék elő őket. De amikor a szolgák odaértek és kinyitották a börtönt, nem lelték őket. Visszatértek tehát és jelentették: "A börtönt ugyan egész gondosan zárva találtuk, az örök is ott álltak az ajtó előtt, de amikor benyitottunk, odabent senkit sem találtunk. ".... a hír hallatára nem tudták elképzelni, mi történhetett. /Csel 5 21 - 24/

.... Fölállt azonban a főtanács egyik tagja, egy Gamáliel nevű farizeus, az egész nép előtt tiszteletben álló törvénytudó ezt a beszédet intézte a többiekhez: "Izraelita férfiak! Fontoljátok meg, mit akartok tenni ezekkel az emberekkel? /Csel 5 34 - 35/ ... mondom nektek: Ne zaklassátok ezeket az embereket, hanem engedjétek őket szabadon. Ha ugyanis ez a törekvés vagy ez a mozgalom emberektől származik, fölbomlik, de ha az Istentől van, nem tudjátok szétoszlatni őket, különben úgy tünnék föl, mintha Isten ellen tusakodnátok." Azok igazat adtak neki. /Csel 5 , 38 - 40/

- . - . - . - . - . - .